

Hypotéz Robinson je trvale přetížěn

a

Za výchozí předpoklad předkládaného rozboru beru poznání, že AA jednotlivců zcela mimo ochranu lidské společnosti je ohromně přetížěn a stihá se věnovat pouze nezákladnějším úkonům přežití.

Naopak ve společnosti mnoha podobně fungujících jedinců AA každého z nich snáze předvídá a stihá zjemňovat komunikaci. Položme si otázku, jakou úlohu hraje část mozkové činnosti označovaná jako SVĚDOMÍ.

Předně AA si musí vytvořit model společnosti, v níž se vyskytuje. V tomto modelu má zahrnut i model sebe sama. Pokud posuzuje nějaký skutek, který jako jednatel provedl, nebo se jej chystá provést, provádí antecepci interakce těchto dvou modelů. Z analýzy vyjde buď schválení, nebo odsouzení skutku.

Lze nahlédnout, že v tomto smyslu má svědomí i pes v rodině, nebo husa v hejnu.

Jestliže dítě nebo dospívající zkoušejí, kam až mohou zajít, je to ladění modelu. Pokud rodiče, učitelé, spoluobčané,... nechají nevhodné jednání bez odezvy, může si mladý člověk nastavit svůj model jako benevolentnější, než jak se společnost skutečně chová. Pak v dospělosti naráží, chybně odhaduje situace a trpí on i ti, kteří jsou jeho jednáním zasaženi.

Z toho pramení, že vybudování optimálního modelu kolektivu v myslí každého jedince je pro celek otázkou první důležitosti. Kolektiv s výraznými nedostatky v tomto ohledu nejspíš bude živořit, nebo zanikne.

K diskusi o tomto námětu si můžeme uvědomit některé výroky, které jste možná slyšeli:

"To si vůči své rodině nemohu dovolit"

"Hlavně tě u toho nesmí nikdo přistihnout."

"Co by si o mně kluci ve třídě pomysleli."

"Manžel se to nesmí dozvědět."

"Nedopustím se zrady na mém národě."

Tyto výroky přibližují fakt, že v sobě nosíme více různých svědomí, protože jsme členy více kolektivů, a model každého z nich používáme při posuzování správnosti skutků.

Protože však je zvykem mluvit u člověka jen o jednom svědomí, následující definice to respektuje.

Definice 1 Dílčí svědomí jedince je model kolektivu, do nějž subjekt patří. Tento model zahrnuje i model subjektu samého.

Definice 2 Svědomí jedince je souhrn dílčích svědomí jedince vyjádřený jako vyvážení antecepaných muk a slastí za jednotlivá svědomí.

- Definice 3** Špatné svědomí je záporný výsledek testu svědomí vůči nějakému skutku. Nastává, pokud souhrn účinků antecepovaných muk převyšuje antecepované slasti.
- Definice 4** Dobré svědomí je kladný výsledek testu svědomí vůči nějakému skutku. Nastává, pokud souhrn účinků antecepované slasti převyšuje antecepovaná muka.
- Hypotéz a** Při dostatečně velkém kolektivu se svědomí členů kolektivu navzájem podobají.
- Odůvodnění** Jedná se především o model skoro stejného předmětu. Liší se v bodě subjektu samotného, ovšem při dostatečně velkém kolektivu bude tento rozdíl malý. Jelikož se mezi subjekty v kolektivu sdílejí velmi podobné modely i u dalších jevů, které jsou předmětem antecepce, lze rozumně předpokládat, že tomu tak bude i v případě modelu kolektivu samotného.
Právě proto, že jde o něco více-méně společného všem modelům uvnitř AA členů společnosti, se svědomí liší od jiných modelů s převážně individuálním záběrem.
- Důsledke k1** Malé kolektivy mohou mít rozdíly ve svědomích svých členů výrazné, protože i modely vypadají hodně odlišně. U dvou či čtyřčlenného kolektivu je vliv zvláštního pohledu na sebe sama s přihlédnutím ke zbývajícím členům mnohem významnější.
- Důsledke k2** V kmene lidojedů není požívání lidského masa odsuzováno, proto ani jednotlivec tohoto kmene nepocítuje žádné výčitky, pokud takové maso jí. Opak platí v křesťanské církvi, kde takový skutek je označen za jeden z nejhorších hříchů.
Ačkoli si většinou vystačíme s pojmem svědomí jako s jedním svědomím pro jeden subjekt, v řadě případů je na místě rozlišit jednotlivá dílčí svědomí, z nichž se celé svědomí skládá.
- Vzniká tak i častý paradox, a totiž že máme současně dobré i špatné svědomí. Dospívající mladík vůči partě mladistvých může být hrdý, že vyzkoušel drogy, zatímco vůči rodině má v této věci špatné svědomí.
- Závěr** Pokud člověk nechce trpět paradoxy protichůdných hodnocení svých dílčích svědomí, měl by dbát na to, aby patřil jen do takových kolektivů, které jsou v hodnocení skutků konzistentní.